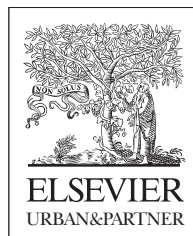

Michael Földi, Roman Strößenreuther

Podstawy manualnego drenażu limfatycznego

Wydanie I polskie pod redakcją
Marka Woźniewskiego

Wydawnictwo Medyczne
Urban & Partner
Wrocław

Spis treści

1.	Anatomia układu naczyń limfatycznych	1
1.1.	Układ naczyń limfatycznych	1
1.2.	Węzły chłonne i okolice limfatyczne	7
1.3.	Ważne grupy węzłów chłonnych oraz obszary ich dopływu	12
2.	Płyn tkankowy i limfa	15
2.1.	Wymiana płynu między krwią i tkanką	15
2.2.	Krążenie molekuł białkowych	23
3.	Wytwarzanie i przepływ limfy: „fizjologiczny drenaż limfatyczny”	25
3.1.	Wytwarzanie limfy	25
3.2.	Transport limfy	29
3.3.	Funkcja „zaworu bezpieczeństwa” układu naczyń limfatycznych	32
4.	Niewydolność układu limfatycznego	34
4.1.	Niewydolność wysokoobjętościowa, czyli dynamiczna	34
4.2.	Niewydolność niskoobjętościowa, czyli mechaniczna	35
4.3.	Niewydolność „zaworu bezpieczeństwa”	35
5.	Wpływ masażu na wytwarzanie limfy i limfangiomotorykę	38
5.1.	Manualny drenaż limfatyczny i wytwarzanie limfy	38
5.2.	Manualny drenaż limfatyczny i limfangiomotoryka	38
6.	Podstawowe zasady manualnego drenażu limfatycznego	40
6.1.	Chwyty	40
6.2.	Przeprowadzenie manualnego drenażu limfatycznego	42
6.3.	Wskazania i przeciwwskazania do manualnego drenażu limfatycznego i kompleksowej fizjoterapii udrażniającej	44
6.4.	Kolejność chwytów w obrębie różnych obszarów ciała	45
7.	Postępowanie w obrębie szyjnych węzłów chłonnych i obszarów ich dopływu	47
7.1.	Podstawy anatomiczne	47
7.2.	Postępowanie w obrębie szyi i okolicy obręczy kończyny górnej	49
7.3.	Postępowanie w obrębie potylicy i karku	53

7.4.	Postępowanie w obrębie twarzy	54
7.5.	Drenaż jamy ustnej	58
8.	Postępowanie w obrębie pachowych węzłów chłonnych i obszarów ich dopływu	60
8.1.	Podstawy anatomiczne	60
8.2.	Postępowanie w obrębie klatki piersiowej	61
8.3.	Postępowanie w obrębie grzbietu	65
8.4.	Postępowanie w obrębie kończyny górnej	69
9.	Postępowanie w obrębie dużych pni limfatycznych wnętrza ciała	73
9.1.	Podstawy anatomiczne	73
9.2.	Postępowanie w obrębie jamy brzusznej	74
9.3.	Chwyty zastępcze dla drenażu jamy brzusznej	77
10.	Postępowanie w obrębie pachwinowych węzłów chłonnych i obszarów ich dopływu	78
10.1.	Podstawy anatomiczne	78
10.2.	Postępowanie w obrębie pachwinowych węzłów chłonnych	81
10.3.	Postępowanie w obrębie ścian jamy brzusznej	83
10.4.	Postępowanie w okolicy lędźwiowej	84
10.5.	Postępowanie w obrębie kończyny dolnej	86
11.	Kompleksowa fizjoterapia udrażniająca	91
11.1.	Informacje ogólne	91
11.2.	Sposób działania leczenia kompresyjnego	91
11.3.	Przeprowadzenie szczegółowych oględzin	93
11.4.	Inne środki fizjoterapii w ramach kompleksowej fizjoterapii udrażniającej	98
	Indeks	101

SKOROWIDZ

A

angulus venosus 6

B

bandażowanie 91, 93
borowina 98

C

chwyt centralny 76
– obrotowy 62–64, 67–68, 75–76, 85
– obrzękowy 41
– pompujący 87–88
– siódmkowy 62–64, 67–68, 75–76, 85
– Voddera 40–41
– widelkowy przyuszniczy 51–52
chylus 5
ciepło 98
cisterna chyli 5, 13
ciśnienie onkotyczne 17, 19
– osmotyczne 16
– resorpcyjne 19–21
– ultrafiltracyjne 19–21, 91–92
czoło, drenaż 56–57

D

„długa podróż” 56–57
drenaż czoła 56–57
– gruczołu piersiowego 63
– grzbietu 65–68
– jamy brzusznej 74–77
– – – ściany 83–84
– – – ustnej 58–59
– karku 53–54
– klatki piersiowej 61–65
– kończyny dolnej 78–80, 86–90
– – górnej 69–72
– limfatyczny manualny 44–45

– – – kwestionariusz ogłędzin 95–97
– nosa 55
– obręczy barkowej 50
– pachwiny 78–82
– pośladka 85–86
– potylicy 53–54
– powiek 57
– ręka na ręce 76
– ręki 71
– stawu łokciowego 70
– szczęki 55
– szyi 47–52
– ściany jamy brzusznej 83–84
– twarzy 54–57
– woreczka łzowego 56
– żuchwy 55–56
droga anastomotyczna 10–11
ductus lymphaticus dexter 6
– *thoracicus* 4–6
dyfuzja 15–16
dział wodny limfatyczny 10–11
– – – grzbietu 66
– – – klatki piersiowej 61
– – – łądźwi 84
– – – siedzeniowy 85–86
– – – ścian jamy brzusznej 83

E

elektroterapia 98
enteropatia limfostatyczna 75

F

fizjoterapia udrażniająca kompleksowa 44–45, 91–99
funkcja zaworu bezpieczeństwa 32–33
– – – niewydolność 35–37

G

gruczoł piersiowy, drenaż 63
grzbiet, drenaż 65–68

H

hydroterapia 98

J

jama brzuszna, drenaż 74–77
– – ściana, drenaż 83–84
– ustna, drenaż 58–59
jezioro limfatyczne 89

K

kapilara krwionośna 25
– limfatyczna 3, 26
kark, drenaż 53–54
kąć żylny 6, 48
klatka piersiowa, drenaż 61–65
kolektory 4–5
kończyna dolna, drenaż 78–80, 86–90
– górna, drenaż 69–72
kresa karkowa 51, 53
krioterapia 98
kwestionariusz ogłędzin 95–97

L

limfa 15
– transport 29–32
– wytwarzanie 25–29
limfangion 4, 29–30
lymphonodus 7–9

M

Marnitza terapia 99
masaż 99
mycie rąk 69

N

naczynie limfatyczne 1–7
niewydolność układu limfatycznego 34–37
nodus lymphaticus 7–9
nos, drenaż 55

O

obręcz barkowa, drenaż 50
obrząk pozakomórkowy 32–33, 35
– tłuszczowy 75, 84

odcisk palca 33
oddychanie kontaktowe 77
ogłędziny 93–97
okłady ciepłe 98
okolica głowy 47–48
– grzbietu 65–68
– karku 53–54
– lędźwiowa 84–86
– limfatyczna 9
– pachowa 60–65, 70
– pachwinowa 78–82
– pośladowa 85–86
– potylicy 53–54
– szyi 47–48
opracowanie przykręgowo 54
osmoza 16–17

P

pachwina, drenaż 78–82
pętla dodatkowa 47
pień limfatyczny 5–6, 13
– szyjny 47–48
piramida wg Voddera 53
płatki 3, 25–26
pływanie 98
podróż długa 56–57
pojemność transportowa
30–31, 36
pompa limfatyczna 30
– mięśniowa 92–93
pończochy kompresyjne 91
postępowanie terapeutyczne
graniczne 50
– – przykręgowo 67
– – przymostkowe 63–64
pośladek, drenaż 85–86
potylicy, drenaż 53–54
powieka, drenaż 57

prąd interferencyjny 98
przedkolektory 3
przewód chłonny prawy 6
– piersiowy 4–6

R

resorpcja 19
rezerwa funkcjonalna 31
ręka, drenaż 71
równowaga Starlinga 18–22

S

schładzanie 98
stacja centralna wielka 13
Starlinga równowaga 18–22
staw łokciowy, drenaż 70
szczęka, drenaż 55
szyja, drenaż 47–52

Ś

ściana jamy brzusznej, drenaż
83–84

T

TENS 98
terapia Marnitz 99
trójkąt karkowy 51, 54
truncus lymphaticus 5–6, 13
– *jugularis* 47–48
twarz, drenaż 54–57

U

układ limfatyczny, niewydol-
ność 34–37

ultradźwięki 98
ultrafiltracja 17–22
ultrafiltrat 20–21

V

Virchowa węzeł 13
Voddera chwyt 40–41
– piramida 53

W

węzeł chłonny 7–9, 12–14
– – jama ustna 58–59
– – okolica głowy i szyi 47–52
– – – pachowa 60–65, 70
– – – pachwinowa 81–82
– – – potylicy i karku 53–54
– – przepływ limfy 31–32
– – twarzy 54–57
– Virchowa 13
wnęka 8
woreczek łzowy, drenaż 56

Z

zastawka 4
zawór bezpieczeństwa 32–33
– – niewydolność 35–37
zbiornik mleczu 5, 13

Ż

żuchwa, drenaż 55–56
żyła podobojczykowa 6
– ramienno-głowa 6